

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/116/2025
Identifikačné číslo spisu:	3516204849
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:3516204849.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. Z., narodeného XX. Z. XXXX, H. Z. H. N., Š. XXXX/XX, 2/ P. A. Z., narodeného XX. K. XXXX, H. Z. H. N., N. XXXX/X, obaja zastúpení Advokát CIBULKA, s. r. o., Trenčín, Hodžova 53, IČO: 55 673 121, proti žalovanému U. R., narodenému XX. H. XXXX, M. XXX, zastúpenému doc. JUDr. Štefan Kočan, PhD., advokát, Piešťany, Nitrianska 5, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. NM- 7C/258/2016- 291, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. januára 2025 sp. zn. 5Co/92/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. NM-7C/258/2016 - 291 z 25. marca 2024 výrokom I. určil, že spoluvlastnícky podiel 1/2 nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, E. ú. H. Z. H. N., a to: bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. poschodí, vchod XX, na ul. Š. v H. Z. H. N., súp. číslo XXXX na pozemku registra „C“ KN, parc. č. XXXX/X, a k bytu prislúchajúci spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6692/368196 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku „C“ KN, parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m² patrí do dedičstva po neb. A. Z., rod. D., nar. 10.02.1937, rod. č. XXXXXX/XXX, zomr. XX.XX.XXXX; výrokom II. určil, že spoluvlastnícky podiel 1/2 nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. H. Z. H. N., a to: bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. poschodí, vchod XX, na ul. Š. N. H. Z. H. N., súp. Č. XXXX na pozemku registra „C“ KN, parc. č. &, a k bytu prislúchajúci spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6692/368196 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku „C“ KN, parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m², patrí do dedičstva po neb. P. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, rod. č. XXXXXX/XXX, zomr. XX.XX.XXXX; výrokom III. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pôvodná žalobkyňa sa žalobným doručeným súdu dňa 09.06.2016 domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX k. ú. H. Z. H. N., a to: bytu č. XX, nachádzajúcim sa na X. poschodí, vchod XX, na ul. Š. N. H. Z. H. N., súpisné číslo stavby XXXX na pozemku registra C KN, par. č. XXXX/X, spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6692/368196 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku C KN, parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m² a určenia, že kúpna zmluva z 31.07.2012 uzatvorená medzi žalobkyňou a P. Z., nar. XX.XX.XXXX ako predávajúcimi a žalovaným ako kupujúcim, evidovaná na X. Ú. H. Z. H. N., katastrálny odbor pod V1452/13 je neplatná. Po začatí konania pôvodná žalobkyňa dňa XX.XX.XXXX zomrela, pričom z uznesenia zo dňa 08.02.2023, č. k. 9D/469/2022, Dnot 262/2022, vydaného notárom A. T. T., notársky úrad H. Z. H. N., ako súdnym komisárom, ktorým bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva, vyplýva, že dedičmi po žalobkyni sa stali: S. Z., rod. Z., H. XX.XX.XXXX, C. Š. XXXX/XX, H. Z. H. N. a P. A. Z., Q. Z., H. XX.XX.XXXX, C. N. XXXX/X, H. Z. H. N.. Preto súd uznesením č.k. NM-7C/258/2016 - 271 zo dňa 22. augusta 2023 rozhodol, že pokračuje v konaní s dedičmi žalobkyne: S. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, C. Š. XXXX/XX, H. Z. H. N. označeným ako žalobca 1/ a P. A. Z.Á., rod. Z.E., nar. XX.XX.XXXX, C. N. XXXX/X, H. Z. H. N. označeným ako žalobca 2/. Na pojednávaní konanom dňa 25.03.2024 súd pripustil zmenu žaloby v súlade s písomným podaním PZ žalobcov z dôvodu úmrtia pôvodnej žalobkyne nasledovne: I. Súd určuje, že spoluvlastnícky podiel 1/2 nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. H. Z. H. N., a to: bytu č. XX, nachádzajúceho sa H. X. poschodí, vchod XX, na ul. Š.S. N. H. Z. H. N., súp. číslo XXXX H.a pozemku registra „C“ KN, parc. č. XXXX/X, a k bytu prislúchajúci spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6692/368196 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku „C“ KN, parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m² patrí do dedičstva po neb. A. Z., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, rod. č. XXXXXX/XXX, T. XX.XX.XXXX. II. Súd určuje, že spoluvlastnícky podiel 1/2 nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. H. Z. H. N., a to: bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. poschodí, vchod XX, na ul. Š. N. H. Z. H. N., súp. číslo XXXX na pozemku registra „C“ KN, parc. č. XXXX/X, a k bytu prislúchajúci spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6692/368196 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku „C“ KN, parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m², patrí do dedičstva po neb. P. Z., rod. Z., H. XX.XX.XXXX, Q. Č. XXXXXX/XXX, zomr. XX.XX.XXXX. III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.2. Konštatoval, že v konaní bol preukázaný naliehavý právny záujem na určení, že vec patrí do dedičstva po poručiteľoch v zmysle § 137 písm. c) CSP. V prípade úspechu v tomto konaní, by súd na návrh vykonal o tomto majetku dodatočné konanie o dedičstve. Súd tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 26/2007 zo dňa 16.12.2008, podľa ktorého, aj z doterajšej rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že dedič má vždy naliehavý právny záujem na určení, či určité veci patria do dedičstva po poručiteľovi. Na základe vykonaného dokazovania, súd po skutkovej a právnej stránke vec posúdil tak, že žalobný návrh je dôvodný a žalobe v zmysle jej následných zmien vyhovel. Žaloba bola o. i. odôvodnená tým, že právne úkony plnomocenstiev nespĺňajú náležitosti vážneho prejavu vôle smerujúceho k prevodu nehnuteľností, ktorý sa následne udial a sú teda absolútne neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Plnomocenstvo, ktorým manžel pôvodnej žalobkyne splnomocnil svoju manželku je neurčité, neobsahuje určité vymedzenie nehnuteľností, ktorá sa má zakladať/prevádzať a je v zmysle konštantnej judikatúry slovenských súdov neplatné (prípady Pohotovosť, napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn: 29SP/12/2012) pre rozpor s § 37 Občianskeho zákonníka. Tento nedostatok sa týka takisto plnomocenstva, ktorým pôvodná žalobkyňa splnomocnila svojho syna, a na základe ktorého bola uzatvorená Kúpna zmluva, ktorej neplatnosti sa v tomto konaní domáhala. Toto nespĺňalo náležitosti vážneho prejavu vôle smerujúceho k prevodu nehnuteľností, ktorý sa následne udial a je teda absolútne neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Súd v tomto smere uviedol, že plnomocenstvo zo dňa 31.07.2012, ktorým manžel pôvodnej žalobkyne splnomocnil svoju manželku nie je pre túto právnu vec relevantné. Žalobkyňa v žalobe uvádzala, že podpísala plnomocenstvo (splnomocnená tiež manželom) svojmu synovi S. Z. a že na toto splnomocnenie bola sama neplatne splnomocnená manželom. Súd preskúmal plnomocenstvo zo dňa 31.07.2012, ktorým pôvodní vlastníci A. Z. a P. Z. mali splnomocniť splnomocnenca S. Z. na o.i. založenie nehnuteľnosti a prevod nehnuteľností a zistil, že toto

plnomocenstvo podpísali obaja manželja, P. Z. aj A. Z. a podpisy boli aj úradne overené Mestom Piešťany. Toto plnomocenstvo pre syna Petra Martáka teda nepodpísala iba A. Z. aj za manžela (na základe plnomocenstva), podpísali ho obaja. Keďže na základe tohto plnomocenstva splnomocnenec S. Z. podpísal záložnú zmluvu aj kúpnu zmluvu (ktorej neplatnosti sa pôvodná žalobkyňa domáhala), súd sa ďalej nezaoberal plnomocenstvom, ktorým manžel pôvodnej žalobkyne splnomocnil svoju manželku.

1.3. Súd sa potom stotožnil s dôvodmi a argumentáciou na strane žalobcov 1/ a 2/ , že jedným z nedostatkov napadnutého prevodu nehnuteľnosti, ktorý sa nedá odstrániť bola absolútna neplatnosť právneho úkonu - plnomocenstva zo dňa 31.07.2012, ktorým A. Z. a P. Z. mali splnomocniť splnomocnenca S. Z. na prevod nehnuteľností. Tento právny úkon mal vadu v časti označenia a špecifikovania nehnuteľnosti, ktorá mala byť prevedená, ako aj špecifikácie konkrétneho úkonu, ktorým mala byť prevedená. Absentovali v ňom podstatné náležitosti zmluvy, ktorá mala byť právnym titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva. V tomto plnomocenstve bola riadne špecifikovaná len časť, kde bolo uvedené podpísanie zmluvy o zriadení záložného práva - v tejto časti bola nehnuteľnosť riadne a nezameniteľne označená, čo samo o sebe aj potvrdzuje tvrdenia pôvodnej žalobkyne, že súhlasila len so zriadením záložného práva na predmetnú nehnuteľnosť. Toto však absentovalo vyššie - kde bolo len stroho uvedené - podpísanie zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností vo vlastníctve splnomocniteľa. Išlo o všeobecné, tzv. generálne splnomocnenie, ktorého platnosť najvyššie súdne authority pre takýto druh právnych úkonov už odmietli. V súdnej praxi existuje dostatočné množstvo rozhodnutí Najvyššieho súdu, ktoré potvrdzujú, že splnomocnenie na právny úkon k nehnuteľnostiam, by malo kopírovať samotný predmet zmluvy, to znamená, že obsahom plnomocenstva by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľnosti, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcov 1/ a 2/, že formulácia v znení, že splnomocniteľ: „.....splnomocňuje a to najmä:....“ podpísanie zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností vo vlastníctve splnomocniteľa“.....je neurčitá. Nehnuteľnosti, ktoré mali byť predmetom prevodu, neboli teda žiadnym spôsobom špecifikované, a teda ani splnomocnenec, ani splnomocniteľ v čase uzatvárania splnomocnenia nevedeli, s akými konkrétnymi nehnuteľnosťami sa bude nakladať. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že si nižšie v plnomocenstve dohodli konkrétnu nehnuteľnosť (riadne špecifikovanú), ku ktorej má byť zriadené záložné právo. V ostatnej časti súd takéto plnomocenstvo posúdil ako absolútne neplatné. Súd mal za to, že z plnomocenstva je zrejmé, že špecifikácia bytu sa týkala len a výlučne záložnej zmluvy, a nie aj zmluvy o prevode nehnuteľnosti. Uviedol, že z plnomocenstva by okrem špecifikácie predmetu malo byť zrejmé aj to, či ide o bezodplatnú zmluvu (napr. darovaciu zmluvu) alebo odplatnú zmluvu (napr. kúpnu alebo zámennú zmluvu), aj toto v plnomocenstve chýbalo, čo takisto spôsobovalo jeho neplatnosť. V predmetnom splnomocnení nebolo výslovne určené, na ktoré nehnuteľnosti (identifikované podľa parcelných čísel, listu vlastníctva, katastrálnych území) sa mal prevod vzťahovať, teda z neho nebolo zrejmé, či sa jedná o konkrétne nehnuteľnosti, resp. o všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve dlžníka. Takéto dojednanie je preto neurčité. Vzhľadom k tomu, že splnomocnenie bolo v časti prevodu neurčité, splnomocnenec nebol oprávnený nakladať s nehnuteľnosťami splnomocniteľov. Tento názor bol vyjadrený vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu, (napr. sp. zn. 8Sžo 30/2007 8 Sžo 17/2007, 1 Sžr 36/2011), ktoré sa vyjadrovali k napadnutým rozhodnutiam správy katastra a ktoré konštatovali potrebu konkrétneho špecifikovania nehnuteľnosti v splnomocnení, ktorým sa má nakladať s nehnuteľnosťou, pod hrozbou absolútnej neplatnosti takéhoto úkonu. Nakoľko bolo plnomocenstvo, na základe ktorého uzatvoril kúpnu zmluvu splnomocnenec absolútne neplatné, neplatnou bola aj kúpna zmluva o prevode nehnuteľností zo dňa 31.07.2012, nakoľko splnomocnenec nemal oprávnenie na uzatvorenie predmetnej kúpnej zmluvy.

1.4.Súd v rámci posudzovania platnosti prevodu vlastníctva k nehnuteľnosti, posudzoval aj okolnosti, ktoré viedli k jej uzavretiu. Uviedol, že počas konania bolo preukázané, že u predávajúcich absentovala vážnosť vôle predať svoj byt. Pôvodná žalobkyňa sa v žalobe ako aj na pojednávaní vyjadrila, pričom súd o pravdivosti jej tvrdení nemal pochybnosť, že nemala akýkoľvek dôvod svoj byt predávať, rozhodla sa len pomôcť tretej osobe založením svojho bytu aj to na obmedzený čas, vážnu vôľu predať ho nikdy nemala. Nemal ju ani jej nebohý manžel ako bezpodielový spoluvlastník. Následne súd prvej inštancie skúmal aj spôsob vyplatenia kúpnej ceny 65 800 eur za nehnuteľnosť. Táto mala byť podľa Článku VII. Kúpnej zmluvy (Kúpna cena a platobné podmienky) uhradená v 1. časti kúpnej ceny vo výške časti

6.580 eur v hotovosti pred podpisom predmetnej kúpnej zmluvy k rukám predávajúcich, čo mali predávajúci potvrdiť svojim podpisom. V 2. časti kúpnej ceny vo výške časti 59.220 Eur mala byť uhradená kupujúcim prostredníctvom úveru poskytnutého kupujúcemu od V. C. K., a. s. na účet predávajúcich - číslo účtu: XXXXXXXXXX/XXXX, vedený v R. C., a. s. bezodkladne po predložení všetkých dokladov potrebných na čerpanie úveru, v lehote najneskôr do 3 pracovných dní od podpisu tejto zmluvy zmluvnými stranami. Súd dopytom na Tatra banku, a. s. potom zistil, že tento účet uvedený v kúpnej zmluve ako účet predávajúcich však nebol účtom predávajúcich (pôvodnej žalobkyne alebo jej manžela), ani nikoho z jej blízkych osôb. Účet, na ktorý bola predmetná kúpna cena zaslaná, uhradená, patrila A. S., ktorý je synovcom B. A.E.. Zmluva tak obsahovala klamlivý údaj, že číslo účtu uvedené v zmluve, na ktorý mal žalovaný zaplatiť podstatnú časť kúpnej zmluvy bol účtom predávajúcich. Okolnosti toho, kto a prečo mal vpísať konkrétny bankový účet do kúpnej zmluvy boli rôznymi svedkami navzájom popreté. Kúpna cena prišla na bankový účet osoby, ktorá mala byť synovcom svedkyne Jankovičovej. To bola posledná nesporná vec, ktorá sa v tomto konaní podarila preukázať ohľadom toku peňazí - kúpnej ceny. Ďalšie odovzdanie peňazí, ktoré malo prebehnúť medzi viacerými osobami a S. Z. nebolo v tomto konaní jednoznačne preukázané.

1.4. Súd prvej inštancie následne uviedol, že S. Z. nemal žiadne splnomocnenie na prevzatie takto platenej kúpnej ceny, pretože sa takéto splnomocnenie v plnomocenstve zo dňa 31.07.2012 nenachádzalo. Kúpna cena mala byť podľa kúpnej zmluvy uhradená na účet predávajúcich - to znamená na účet uvedený v čl. VII. absolútne neplatnej kúpnej zmluvy. V konaní sa žalobcom podarilo preukázať, že predávajúci: pôvodná žalobkyňa ani jej manžel nikdy neobdržali od žalovaného kúpnu cenu za svoju nehnuteľnosť, a to ani z časti, žalovanému sa nepodarilo dokázať, že kúpnu cenu uhradil predávajúcim. V tomto smere neobstálo tvrdenie žalovaného, že hradil na účet uvedený v zmluve. Už len táto samostatná skutočnosť potom súdu stačila na to, aby kúpnu zmluvu vyhlásil za absolútne neplatnú. Kúpna zmluva je preto absolútne neplatná, išlo o simulovaný právny úkon, nakoľko tu nedošlo k zaplateniu kúpnej ceny predávajúcim a k odovzdaniu predmetu kúpy. Na základe tejto skutočnosti, pre nezaplatenie kúpnej ceny, odstúpila pôvodná žalobkyňa od kúpnej zmluvy. Žalovaný v konaní poukázal na to, že prečo žalobkyňa odstupovala od zmluvy, ak bola podľa nej neplatná. Taktiež konštatoval, že v kúpnej zmluve v Článku VII mali strany dojednané, že ak z akéhokoľvek dôvodu na strane kupujúceho nedôjde v lehote v zmysle odseku 2. tohto článku k úhrade dohodnutej kúpnej ceny v plnej výške, resp. ktorejkoľvek jej časti, tak môžu predávajúci od tejto Zmluvy odstúpiť podľa § 517 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení pre omeškanie dlžníka. Súd v tomto smere poukázal na to, že ak dôjde k platnému (účinnému) odstúpeniu od zmluvy, zmluva sa od začiatku zrušuje § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súčasne však zdôraznil, že odstúpiť možno iba od zmluvy, ktorá bola platne uzavretá (R 22/1976), a preto len takú zmluvu možno zrušiť odstúpením od nej.

1.5. Súd prvej inštancie následne uzavrel, že zo strany pôvodnej žalobkyne a jej manžela nedošlo k slobodnému, vážnemu a najmä určitému prejavu vôle v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, úkon Kúpnej zmluvy je preto absolútne neplatný spolu s jemu predchádzajúcim právny úkonom plnomocenstva zo dňa 31.7.2012. Okolnosti, za ktorých obaja podpísali plnomocenstvo pôvodná žalobkyňa popísala celkom podrobne a presvedčivo, keď opakovane uvádzala, že chcela založením bytu krátkodobo pomôcť v dobrej viere kamarátovi svojho syna, ktorý mal byť v núdzi, čo sa im takýmto nezákonným postupom prieciacemu sa tiež dobrým mravom vypomstilo. Nakoľko sa takéto konanie prieci dobrým mravom súd poukázal aj na neplatnosť tohto právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Súd záverom uviedol, že k vyššie uvedenej neplatnosti plnomocenstva a kúpnej zmluvy pristúpila aj ďalšia okolnosť, ktorá robila prevod nehnuteľností na žalovaného neplatným. Dňa 05.12.2012 zomrel P. Z. - manžel pôvodnej žalobkyne a v tom čase bezpodielový spoluvlastník nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Následkom tejto udalosti sa vlastníckmi častí nehnuteľností stali zo zákona dedičia zosnulého P. Z., a to okamihom smrti poručiteľa (§ 460 OZ). V dedičskom konaní nebolo možné ustáliť predmet dedičstva kvôli sporu o nehnuteľnosti vo vlastníctve zosnulého. Súd skúmal vecno-právne účinky prevodu vlastníctva až po smrti jedného z pôvodných vlastníkov. Podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa § 30 ods. 2 katastrálneho zákona, „Konanie o povolení vkladu

sa začína na návrh účastníka konania.“ Žalovaný podal návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti dňa 28.6.2013, teda pol roka po smrti účastníka konania P. Z. (zomrel dňa XX.XX.XXXX). Právnym následkom smrti prevodcu bolo nenadobudnutie vlastníctva žalovaného od zomrelého prevodcu. V konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva, ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa teda vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa. Súd preto konštatoval, že A. Z., rod. D., nar. XX.XX.XXXX bola ku dňu smrti 22.08.2022 spoluvlastníčkou a že P. Z., nar. XX.XX.XXXX bol ku dňu smrti dňa 05.12.2012 spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. H. Z. H. N., a to: bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. poschodí, vchod XX, na ul. Športovej v Novom Meste nad Váhom, súp. číslo 2071 na pozemku registra „C“ KN, parc. č. XXXX/X, a k bytu prislúchajúci spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6692/368196 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku „C“ KN, parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m². O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej „odvolací súd“) rozsudkom z 29. januára 2025 sp. zn. 5Co/92/2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo; pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, preto sa odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, preto si odvolací súd osvojil aj dôvody napadnutého rozsudku a v celom rozsahu na ne poukázal.

2.2. V spojitosti s námietkou premĺčania vznesenou žalovaným odvolací súd uviedol, že zmysle § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Žalovaný bol v konaní súdom prvej inštancie riadne poučený, mal možnosť využiť prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany, ktorými sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky, a to aj v podobe námietky premĺčania, ktorú ale v konaní pred súdom prvej inštancie nevzniesol. Žalovaný námietku premĺčania do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie pred súdom prvej inštancie teda nevzniesol, pričom ako už bolo konštatované vyššie a ako zo spisu vyplýva, žalovaný bol riadne poučený o jeho procesných právach a povinnostiach v tomto konaní. Nakoľko žalovaný námietku premĺčania ako hmotnoprávnu námietku mohol uplatniť pred súdom prvej inštancie, pričom tak neučinil vlastnou vinou, uvedená námietka premĺčania nie je prípustnou novotou v zmysle ustanovenia § 366 písmen a/ až d/ CSP, ktorou by sa odvolací súd mal zaoberať. Odvolací súd akcentoval, že žalovaný bol poučený písomne preukázateľným spôsobom tak, že všetky dôkazy musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Takto poučený účastník nemá možnosť uplatniť odvolací dôvod založený na skutočnostiach alebo iných dôkazoch, ktoré doteraz neboli uplatnené, t. j. uplatní sa tzv. neúplná apelácia stojaca na báze účastníkovi poskytnutého poučenia o obmedzení (ohraničení) jeho možnosti predložiť alebo označiť všetky dôkazy, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval vznesenú námietku premĺčania za tzv. novotu, ktorú nemožno v odvolacom konaní použiť ako prostriedok procesnej obrany. V opačnom prípade by odvolací súd nerešpektoval, že u žalovaného sa uplatní systém neúplnej apelácie, čím by došlo k chybnému postupu súdu.

2.3. Odvolací súd zároveň dodal, že aj v prípade ak by žalovaný vzniesol námietku premĺčania pred súdom prvej inštancie, táto by nebola opodstatnená, nakoľko v danom prípade bola pôvodne podaná žaloba nielen o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ale aj o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, pričom následne došlo k zmene žaloby a pôvodná žaloba ako aj zmenená

žaloba predstavovala určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP týkajúcu sa vlastníckeho práva, ktoré nie je limitované premlčacou dobou s poukazom na § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka (vlastnícke právo sa nepremlčuje). Vzhľadom na uvedené odvolací súd považoval námietku premlčania za neúčinnú a nedôvodnú.

2.4. V súvislosti s námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie ani nerozhodol o tom, či kúpna zmluva zo dňa 31.07.2012 je neplatná a iba rozhodol, že spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam patrí do dedičstva, rovnako ani túto nepovažoval odvolací súd za opodstatnenú, nakoľko postup súdu prvej inštancie bol legitímny, tento v odôvodnení napadnutého rozsudku vyriešil prejudiciálnu otázku, t. j. či kúpna zmluva zo dňa 31.07.2012 bola neplatná, pričom v odôvodnení v bode 56., 57. a 58. jednoznačne konštatoval absolútnu neplatnosť Kúpnej zmluvy spolu s jej predchádzajúcim úkonom plnomocenstva zo dňa 31.07.2012, a to pre ich rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dokonca aj § 39 Občianskeho zákonníka, teda súd prvej inštancie rozhodol o kúpnej zmluve ako o prejudiciálnej otázke, ktorá nemusí byť vo výroku rozsudku. Vzhľadom na uvedené odvolacia námietka žalovaného v tomto smere bola rovnako nedôvodná.

2.4.1. Súd prvej inštancie teda opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich i správny právny záver. Na zdôraznenie ich správnosti odvolací súd len podčiarkol, že súd prvej inštancie sa správne stotožnil s dôvodmi a argumentáciou na strane žalobcov, že jedným z nedostatkov napadnutého prevodu nehnuteľnosti, ktorý sa nedá odstrániť, je absolútna neplatnosť právneho úkonu - plnomocenstva zo dňa 31.07.2012, ktorým A. Z. a P. Z. mali splnomocniť splnomocnenca S. Z. na prevod nehnuteľností. Správne konštatoval, že tento právny úkon mal vadu v časti označenia a špecifikovania nehnuteľnosti, ktorá mala byť prevedená, ako aj špecifikácie konkrétneho úkonu, ktorým mala byť prevedená, teda tu absentovali podstatné náležitosti zmluvy, ktorá mala byť právnym titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného uvádzanou v odvolaní, že toto splnomocnenie obsahovalo všetky náležitosti v zmysle Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že plnomocenstvo bolo neplatné najmä pre jeho neurčitosť, pretože absentovalo konkrétne označenie nehnuteľnosti, ktorá sa mala prevádzať (nie zakladať). Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie je zrejmé, že plnomocenstvom mala byť udelená plná moc na podpísanie zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, kde bola nehnuteľnosť aj špecifikovaná nezameniteľným spôsobom, zatiaľ čo pri podpísaní zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností, resp. pri všetkých právnych úkonoch spojených s nakladaním s akýmkoľvek a všetkým hnutelným a nehnuteľným majetkom, identifikácia tejto nehnuteľnosti absentovala (nebola identifikovaná spôsobom uvedeným v § 42 ods. 2 písm. c) Katastrálneho zákona). Teda v tomto plnomocenstve bola riadne špecifikovaná len časť, kde bolo uvedené podpísanie zmluvy o zriadení záložného práva - v tejto časti bola nehnuteľnosť riadne a nezameniteľne označená, čo samo o sebe aj potvrdzovali tvrdenia pôvodnej žalobkyne, že súhlasila len so zriadením záložného práva na predmetnú nehnuteľnosť. Toto však absentovalo vyššie - kde bolo len stroho uvedené - podpísanie zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností vo vlastníctve splnomocniteľa. Teda aj podľa odvolacieho súdu išlo o všeobecné, tzv. generálne splnomocnenie, ktorého platnosť najvyššie súdne authority pre takýto druh právnych úkonov odmietli. V súdnej praxi existuje dostatočné množstvo rozhodnutí Najvyššieho súdu, na ktoré poukázali žalobcovia ako i súd prvej inštancie, ktoré potvrdili, že splnomocnenie na právny úkon k nehnuteľnostiam by malo kopírovať samotný predmet zmluvy, to znamená, že obsahom plnomocenstva by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľnosti, ako ich vyžaduje zákon pre samotnú zmluvu. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že formulácia, že splnomocniteľ: „.....splnomocňuje a to najmä:....“podpísanie zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností vo vlastníctve splnomocniteľa“.....bola neurčitá, nakoľko nehnuteľnosti, ktoré mali byť predmetom prevodu a ktoré neboli žiadnym spôsobom špecifikované, a teda ani splnomocnenec, ani splnomocniteľ v čase uzatvárania splnomocnenia nevedeli, s akými konkrétnymi nehnuteľnosťami sa bude nakladať. Ani podľa odvolacieho súdu na tom nič nemení ani skutočnosť, že si nižšie v plnomocenstve dohodli konkrétnu nehnuteľnosť (riadne špecifikovanú), ku ktorej malo byť zriadené záložné právo. V ostatnej časti preto súd prvej inštancie takéto plnomocenstvo správne posúdil ako absolútne neplatné. Z plnomocenstva bolo aj podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že špecifikácia bytu sa týkala len a výlučne záložnej zmluvy, nie zmluvy o prevode nehnuteľnosti. Z

plnomocenstva by okrem špecifikácie predmetu malo byť zrejmé aj to, či ide o bezodplatnú zmluvu (napr. darovaciu zmluvu) alebo odplatnú zmluvu (napr. kúpnu alebo zámennú zmluvu), pričom aj toto v plnomocenstve chýbalo, čo takisto spôsobovalo jeho neplatnosť. V predmetnom splnomocnení nebolo výslovne určené, na ktoré nehnuteľnosti (identifikované podľa parcelných čísel, listu vlastníctva, katastrálnych území) sa mal prevod vzťahovať, teda nebolo zrejmé, či sa jednalo o konkrétne nehnuteľnosti, resp. o všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve dlžníka. Takéto dojednanie potom bolo aj podľa odvolacieho súdu opäť neurčité. Vzhľadom k tomu, že splnomocnenie bolo v časti prevodu neurčité, splnomocnenec nebol oprávnený nakladať s nehnuteľnosťami splnomocniteľov. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené správne dospel k záveru, že nakoľko bolo plnomocenstvo, na základe ktorého uzatvoril kúpnu zmluvu splnomocnenec absolútne neplatné, neplatnou bola aj kúpna zmluva o prevode nehnuteľností zo dňa 31.07.2012, nakoľko splnomocnenec nemal oprávnenie na uzatvorenie predmetnej kúpnej zmluvy. Keďže tento dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy vyriešil prejudiciálnu otázku, t. j. či kúpna zmluva zo dňa 31.07.2012 bola (ne)platná, nebolo potrebné sa zaoberať ďalšími dôvodmi neplatnosti kúpnej zmluvy, ktoré uvádzal súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, preto odvolací súd sa nimi nezaoberal, a tieto už nepreskúmaval. Odvolací súd záverom konštatoval, že súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správny skutkový záver, na ktorý aplikoval správnu právnu úpravu, a preto aj odvolací súd nepovažoval námietky žalovaného za opodstatnené. Námietky žalovaného uvedené v odvolaní boli v zásade totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie zaoberal, správne a dostatočne sa s nimi vysporiadal. V odvolacom konaní neboli tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého dôvodil s poukazom na § 420 písm. f) CSP. Žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť v prospech žalovaného. Uvedený procesný nedostatok videl v tom, že súd objektívne nevyhodnotil dôkazy, ktoré podal na súde prvej inštancie. Namietal, že návrhy na dokazovanie vyhodnotil súd nesprávnym procesným postupom. Odvolací súd podľa jeho názoru nesprávne vyhodnotil dôkazy žalovaného v odvolaní. Podľa jeho názoru bola nesprávne posúdená otázka premlčania, keďže kúpna zmluva bola uzatvorená dňa 31. júla 2012 a žaloba bola na súd prvej inštancie podaná dňa 09. júna 2016; pričom všeobecná premlčacia doba je trojročná a námietku premlčania je možné vzniesť až do právoplatného ukončenia veci samej. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Odo/879/2002 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/120/2009. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces videl v tom, že odvolací súd vyhodnotil plnú moc, ktorou nebohý P. Z. a neb. A. Z. splnomocnili svojho syna S. Z. nar. XX.XX.XXXX dňa 31. júla 2012 a podpisy boli overené na Mestskom úrade v Piešťanoch. Uvedené plnomocenstvo je súčasťou kúpnej zmluvy, kde predávajúci P. Z. a A. Z. v zastúpení S. Z. na základe plnomocenstva predávajú nehnuteľnosť kupujúcemu U. R., pričom predmetom kúpy je prevod vlastníckeho práva. Uviedol, že kúpnu zmluvu spolu s plnomocenstvom, ktoré súd považoval za neplatné, osvedčila notárska kancelária v Hlohovci dňa 31. júla 2012. Poukázal na bod 14 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a nestotožnil sa s právnym názorom súdov o nesplnení všetkých náležitostí plnomocenstva, keďže podľa jeho názoru má všetky zákonné náležitosti. Taktiež namietal vypracovanie znaleckého posudku už vo februári 2012, čo malo preukazovať záujem o predaj nehnuteľnosti skôr, ako v júli 2012. Uvedenú skutočnosť súd nebral do úvahy ako dôkaz navrhnutý žalovaným. Dovolateľ následne argumentoval v spojitosti s účtom, na ktorý boli zaslané finančné prostriedky vo výške 59.000 eur, keďže odvolací súd konštatoval, že nebol účtom majiteľov nehnuteľnosti, t. j. nebohých manželov. Uviedol, že v kúpnej zmluve bolo napísané, že číslo účtu je majiteľov nehnuteľnosti a súd sa danými skutočnosťami nezaoberal. Konštatoval nesprávne právne posúdenie v súvislosti s plnomocenstvom. Záverom namietal, že odvolací súd sa nezaoberal platnou kúpnu zmluvou, že žalovaný je vlastníkom nehnuteľnosti.

4. K dovolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia 1/ a 2/, ktorí považovali rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne a navrhli dovolanie žalovaného zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolaací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolaací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Dovolateľ vo svojom dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP namieta vyhodnotenie dôkazov a nesprávne právne posúdenie.

14. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv sporovej strany. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

15. K namietanému hodnoteniu dôkazov odvolacím súdom dovolací súd uvádza, že nesúhlas dovolateľa s procesným postupom odvolacieho súdu, s hodnotením dôkazov nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP, vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a pod. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP), v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP; v preskúmvanej veci však dovolací súd takúto vadu nezistil.

15.1. K namietanému pochybeniu v procese dokazovania dovolací súd ešte uvádza, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra dovolacieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020. Na druhej strane však ústavný súd napr. v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 332/09 tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na

spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“) totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 Základných princípov CSP) a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozhodnutie vo veci Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

15.2. V danom prípade po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom spochybnená hodnotiaci úvaha (resp. jej výsledok) odvolacieho súdu zodpovedá zásadám formálnej logiky a je aj preskúmateľná. V posudzovanej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmý jeho myšlienkový postup pri hodnotení dôkazov, výsledkom ktorého bol určujúci skutkový záver, podľa ktorého označené plnomocenstvo neobsahovalo požadované náležitosti identifikácie prevádzanej nehnuteľnosti (t. j. v časti prevodu nehnuteľnosti bolo teda neurčité). V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol okolnosti, ktoré vzal za preukázané a z ktorých vychádzal, je z neho zrejmé, že dôkazy hodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti s dôrazom na to, či žalobcami produkované tvrdenia podporené predloženými listinnými dôkazmi (aj v kontexte s ďalšími vykonanými dôkazmi) sú vôbec spôsobilými nimi tvrdenú skutočnosť dokázať, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, aké úvahy ho viedli k záveru ohľadne neurčitosti plnomocenstva v časti prevádzanej nehnuteľnosti (a tým k prijatiu právneho záveru o neplatnosti tohto plnomocenstva, ako aj neplatnosti samotnej kúpnej zmluvy). Podľa názoru dovolacieho súdu spôsob, akým odvolací súd dospel k tomuto rozhodujúcemu skutkovému zisteniu, zodpovedá ustanoveniu § 191 CSP v spojení s ustanovením § 185 CSP Úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil, sú v súlade so zásadami formálnej logiky, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť nimi zistené. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku. Takýmto procesným postupom odvolacieho súdu preto podľa dovolacieho súdu nedošlo k tomu, že by súd (odvolací) znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP)

16. V spojitosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd konštatuje, že dovolanie uplatnené podľa § 420 CSP je možné odôvodniť iba prípadnou vadou konania rýdzo procesného charakteru. Znamená to, že pod zmätočnosťnú vadu nie je možné subsumovať nesprávne právne posúdenie veci, pod ktorým sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

17. Takáto dovolacia argumentácia (nesprávne právne posúdenie veci) nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Ani po 01. júli 2016 (po prijatí nového procesného kódexu) nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP a do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

17.1. Dovolací súd navyše zdôrazňuje, že iba sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu (ohľadne vyhodnotenia plnomocenstva ako neplatného (aj to iba s poukazom na jeho podpisovanie na mestskom úrade, nesprávne právne posúdenie premĺčania (hoci v konaní išlo o určenie vlastníckeho práva) a pod.), prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú ani kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľ, aby mohol byť v dovolacom konaní úspešný, (v ponímaní posúdenia ním namietaného právneho posúdenia odvolacím súdom), musí relevantným spôsobom (t. j. spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP) spochybniť v dovolaní nosnú právnu argumentáciu, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, k čomu v posudzovanej veci nedošlo. Meritórny dovolací prieskum (ohľadne posudzovania platnosti plnomocenstva z hľadiska jeho určitosti, otázky premĺčania a ďalších) preto nebolo možné uskutočniť, keďže obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo v tomto smere zákonom vyžadované náležitosti (dovolateľ dovolanie podľa § 421 CSP ani nepodal - pozn.). Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania, zvolenej v civilnom sporovom poriadku, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup odvolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

17.2. Ak potom žalovaný nesúhlasil s takým právnym posúdením veci odvolacím súdom, ktorý plnomocenstvo vyhodnotil ako neplatný právny úkon pre jeho neurčitosť v časti prevádzaných nehnuteľností (a následne z tohto dôvodu vyhodnotil aj kúpnu zmluvu za neplatnú), ďalej za nedôvodnú vyhodnotil aj námietku premĺčania z dôvodu, že išlo o spor o určenie vlastníckeho práva, s tým, že toto premĺčanie nepodlieha, mal dovolanie podať pre nesprávne posúdenie veci odvolacím súdom, čo by však zakladalo prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP, z dôvodu ktorého však žalovaný dovolanie nepodal. Uvedené (samotné nesprávne posúdenie veci súdom) však nerobí rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľným, ani nezakladá vadu zmatečnosti rozhodnutia podľa § 420 písm. f) CSP.

17.3. Pokiaľ potom dovolateľ považoval za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP vyššie označené právne závery súdov nižších inštancií (ktoré považoval za nesprávne, resp. s týmito závermi len polemizoval), dovolací súd uvádza, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľom tvrdenú vadu zmatečnosti (§ 420 CSP), zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

18. Dovolací súd na tomto mieste považuje za potrebné zdôrazniť aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu procesu rigoróznejšieho a odborne náročnejšieho v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným odvolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

19. Na základe uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol v súlade s § 447 písm. c) CSP.

20. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453

ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspěchu žalobcov v dovolacom konaní, kterým patří v zmysle uvedenej zásady proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP).

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.